

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 19467/2555

บริษัทพนาพร วิลเลจ จำกัด(จอก) ธนาคารอาคารสงเคราะห์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 680

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาค้ำประกัน ข้อ 6 ระบุใจความสำคัญว่า โจทก์สัญญาจะฝากเงินประเภทออมทรัพย์กับจำเลยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ของผู้กู้ทุกรายเป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 5 ของต้นเงินที่ผู้กู้แต่ละรายกู้ไปจากจำเลย และโจทก์มอบให้จำเลยหักเงินจำนวนหนี้เพื่อชำระหนี้เมื่อผู้กู้รายหนึ่งรายใดหรือทั้งหมดทุกรายผิดสัญญากับจำเลยเป็นคราว ๆ ไปโดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า การนับระยะเวลาค้ำประกันให้นับระยะเวลาตามวันทำนิติกรรมของผู้กู้แต่ละราย ประกอบกับทางปฏิบัติที่จำเลยอนุมัติให้โจทก์เบิกเงินฝากค้ำประกันที่เลยกำหนด 1 ปี รวม 3 ครั้ง โจทก์ยินยอมให้จำเลยหักเงินไว้ทั้ง 3 ครั้ง สำหรับผู้กู้ที่ค้างชำระหนี้จำเลย แสดงให้เห็นว่าข้อสัญญาดังกล่าวเป็นเพียงข้อสัญญาในทางฝากเงินเพื่อเป็นประกันหนี้ในระยะเวลาขั้นต่ำ 1 ปี แต่ระยะเวลาขั้นสูงไม่ได้กำหนดไว้เท่านั้น จึงมิใช่การค้ำประกันจำกัดระยะเวลาความรับผิดชอบไว้เพียง 1 ปี นับแต่วันทำสัญญาของผู้กู้แต่ละราย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 1,408,288.20 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 1,349,200.68 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอไต่ถามฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้จำเลยคืนเงินฝากค้ำประกัน 910,100 บาท แก่โจทก์ กับให้จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความรวม 20,000 บาท จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ประกอบกิจการก่อสร้างอาคารชุดโครงการบ้านระเบียงจันทร์ จำเลยเป็นนิติบุคคลและเป็นสถาบันการเงินที่ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่โครงการของโจทก์ โดยให้ผู้ซื้อที่ดินและอาคารในโครงการของโจทก์กู้เงินจากจำเลยเพื่อชำระค่าซื้อขายให้แก่โจทก์ เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ โจทก์ต้องฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์เลขที่ 79 - 11 - 00720 - 2 เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 5 ของต้นเงินที่ผู้กู้แต่ละรายกู้ไปจากจำเลยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี หากผู้กู้รายหนึ่งรายใดหรือทุกคนผิดนัดไม่ชำระหนี้ให้แก่จำเลยงวดใดงวดหนึ่ง จำเลยมีสิทธิหักเงินจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของโจทก์ชำระหนี้ได้ ตามหนังสือสัญญาค้ำประกัน ลูกค้ายในโครงการของโจทก์กู้เงินจากจำเลยรวม 48 ราย เป็นเงิน 86,892,000 บาท คิดเป็นเงินฝากที่ค้ำประกัน 4,344,600 บาท เมื่อครบกำหนดระยะเวลาค้ำประกัน โจทก์ได้เบิกถอนเงินฝากค้ำประกันคืนรวม 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 จำนวน 1,803,600 บาท ครั้งที่ 2 จำนวน 1,097,150 บาท ครั้งที่ 3 จำนวน 533,750 บาท จำเลยตรวจสอบแล้วมีลูกค้ายภายใต้โครงการของโจทก์ค้างชำระหนี้ 1 งวดขึ้นไป แต่ลูกค้ายได้ทำข้อตกลงกับจำเลยหรือได้ทำข้อตกลงประนอมหนี้ไว้กับจำเลย จำเลยจึงหักเงินครั้งที่ 1 ไว้จำนวน 113,696 บาท ครั้งที่ 2 จำนวน 44,238.75 บาท และครั้งที่ 3 จำนวน 24,314.67 บาท รวมกันเงินไว้ 182,249.42 บาท ส่วนที่เหลือทั้งหมดคืนให้ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการ

กว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยหรือไม่ จำเลยฎีกาว่า โจทก์ขอเบิกถอนเงินฝากค่าประกันคืน ครั้งสุดท้ายจำนวน 1,349,200.68 บาท จำเลยอนุมัติให้คืนโดยกำหนดให้โจทก์ติดต่อกภายใน 10 วัน หากพ้นกำหนดจำเลยมีสิทธิยกเลิกได้ โจทก์ไม่ติดต่อกภายในกำหนด จำเลยจึงยกเลิกการอนุมัติและมีสิทธินำเงินฝากค่าประกันของโจทก์มาหักชำระหนี้ที่ค้างได้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยนั้น เห็นว่า โจทก์ฟ้องอ้างว่าแม้โจทก์ได้รับหนังสือของจำเลยล่าช้า การแสดงเจตนาคืนเงินฝากค่าประกันของจำเลยก็ไม่ตกไปและจำเลยไม่มีสิทธิหักเงินฝากค่าประกันของโจทก์ จำเลยให้การว่า โจทก์เพิกเฉยไม่ดำเนินการเบิกถอนเงินตามคำอนุมัติ จำเลยจึงนำเงินฝากค่าประกันของโจทก์มาหักชำระหนี้ที่ค้างชำระของผู้กู้ในโครงการของโจทก์ แสดงให้เห็นว่าจำเลยโต้แย้งสิทธิการเบิกถอนเงินฝากค่าประกันของโจทก์ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยให้คืนเงินฝากค่าประกัน ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการที่สองว่า หนังสือสัญญาค่าประกันจำกัดระยะเวลาความรับผิดไว้เพียง 1 ปี นับแต่วันทำสัญญากู้ของลูกค้าแต่ละคนหรือไม่ จำเลยฎีกาว่า ที่จำเลยให้โจทก์ทำสัญญาค่าประกันและฝากเงินค่าประกันบางส่วนเพื่อประกันว่า หากลูกหนี้ในโครงการไม่ชำระหนี้จำเลยก็สามารถหักเงินฝากค่าประกันชำระหนี้ทั้งหมดได้ ที่จำเลยให้โจทก์ถอนเงินฝากค่าประกันเมื่อเลยกำหนดระยะเวลา 1 ปี เนื่องจากจำเลยตรวจสอบแล้วหากลูกหนี้ค้างชำระหนี้จำเลยต้องนำเงินฝากค่าประกันมาหักชำระหนี้ที่ค้างก่อน ที่เหลือจึงให้โจทก์เบิกไปอันเป็นการใช้สิทธิตามหนังสือสัญญาค่าประกัน ข้อ 6 และข้อ 7 จึงหาทำให้กำหนดเวลาค่าประกันจำกัดความรับผิดมีระยะเวลาเพียง 1 ปี ไม่ เห็นว่า ตามหนังสือสัญญาค่าประกัน ข้อ 6 ระบุใจความสำคัญว่า โจทก์สัญญาจะฝากเงินประเภทฝากออมทรัพย์กับจำเลยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ของผู้กู้ทุกรายเป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 5 ของต้นเงินที่ผู้กู้แต่ละรายกู้ไปจากจำเลย และโจทก์มอบให้จำเลยหักเงินจำนวนนี้เพื่อชำระหนี้เมื่อผู้กู้อย่างหนึ่งรายใดหรือทั้งหมดทุกรายผิดสัญญากับจำเลยเป็นคราว ๆ ไปโดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า การนับระยะเวลาค่าประกันให้นับระยะเวลาตามวันทำนิติกรรมของผู้กู้แต่ละราย ประกอบกับทางปฏิบัติที่จำเลยอนุมัติให้โจทก์เบิกเงินฝากค่าประกันที่เลยกำหนด 1 ปี รวม 3 ครั้ง และโจทก์ยอมให้จำเลยกันเงินไว้ทั้ง 3 ครั้ง สำหรับผู้กู้ที่ค้างชำระหนี้จำเลย แสดงให้เห็นว่าข้อสัญญาดังกล่าวเป็นเพียงข้อสัญญาในทางฝากเงินเพื่อเป็นประกันหนี้ในระยะเวลาขั้นต่ำ 1 ปี แต่ระยะเวลาขั้นสูงไม่ได้กำหนดไว้เท่านั้น จึงมิใช่การค่าประกันจำกัดระยะเวลาความรับผิดไว้เพียง 1 ปี นับแต่วันทำสัญญากู้ของลูกค้าแต่ละรายไม่ ดังเห็นได้จากสัญญาข้อ 1 ที่ระบุว่า โจทก์ยอมรับเป็นผู้ค่าประกันโดยไม่จำกัดระยะเวลาจนกว่าจำเลยจะได้รับชำระหนี้ทั้งหมดทุกรายเสร็จสิ้นและข้อ 7 ระบุว่า โจทก์มอบสมุดคู่มือฝากออมทรัพย์ตามข้อ 6 ให้จำเลยยึดถือไว้เป็นหลักประกันตลอดไปจนกว่าจำเลยจะได้รับชำระหนี้จากผู้กูครบถ้วน และตกลงให้จำเลยหักเงินจากบัญชีออมทรัพย์ค่าใช้จ่ายความเสียหายที่เกิดจากผู้กู้ได้ตามที่จำเลยเห็นสมควรโดยมีต้องแจ้งหรือได้รับความยินยอมจากโจทก์ก่อน ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยคืนเงินฝากค่าประกันแก่โจทก์ 32,282.11 บาท ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

ภาภูมิ สรวิทย์ · สิงห์พล ละอองมณี · พัทธพงศ์ คงจันทร์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/19467/2555>